

Lieksan iltavastaanottojärjestelyt tiistai-torstai välille

Tausta

Lieksan arki-iltojen kiirevastaanottojen toteutuminen on hankaloitunut ja virka-ajan ulkopuolista kiirevastaanottoa on jouduttu perumaan 4.-6.10.22 ja 11.-13.10.22 lääkrivajeesta ja lääkäripalveluiden ostoissa tapahtuneen saatavuuden heikentymisen vuoksi. Arki-iltojen kiirevastaanottoa on jouduttu perumaan kesän ja syksyn 2022 aikana myös yksittäisinä päivinä hoitajaresurssin puutteen vuoksi, joka on johtunut pääosin kyseisellä hetkellä voimassa olleista ammattiliittojen asettamista työtaistelutoimista (ylityö- ja vuorovaihtokielto).

Tilanteen vaikutus ulottuu arkipäiviin tiistai, keskiviikko ja torstai. Virka-aikaiseen kiirevastaanottoon tilanne ei aiheuta muutoksia, ja virka-ajan ulkopuolella kiirevastaanotto jatkuu maanantai- ja perjantai-iltaisina sekä viikonloppuisin aiempaan tapaan.

Lääkäripalvelun ostohankinta

Vastaanottopalveluilla on lääkäripalveluiden hankinnasta kilpailutettu hankintasopimus. Hankintamalli on usean palveluntuottajan puitejärjestelyn kaltainen hankintasopimus, ja hankinnat tehdään valituilta palveluntuottajilta. Mikäli valitut palveluntuottajat eivät ole ilmoittaneet palvelun tuotantoon yhtään nimettyä lääkäriä määräajassa (7 vrk), on Siun sotella myös oikeus ostaa palvelua haluamiltan muilta, kuin hankintaan valituilta palveluntuottajilta.

Lääkäritarve on esitetty kaikille hankintakilpailutukseen osallistuneille palveluntuottajille viimeksi syyskuussa eikä tämänhetkisen tiedon perusteella ole lääkärin lähipalvelua tarjolla virka-ajan ulkopuolelle kyseisille viikonpäiville. Laajemmassa ostopalvelun kartoituksessa vastaanottopalveluille on tarjottu muun kuin hankintaan valitun palveluntuottajan toimesta merkittävästi korkeammalla hinnalla lääkäripalvelua. Palveluntuottajalta ei ole saatu kuitenkaan vakuutta toimitusvarmuudesta tai palvelun kestosta.

Oma lääkäriresurssi

Suorassa palvelussuhteessa Lieksan terveysasemalla ajankohtaisesti työssä oleva lääkäriresurssi on niukka, suorassa palvelussuhteessa työskentelee ajankohtaisesti 3 lääkäriä (virkapohja 9 lääkäriä). Tätä resurssia täydennetään ostopalveluilla.

Lähijohto on selvittänyt virkalääkäreiden kanssa klinisen lisätyön tekemisen mahdollisuutta virka-ajan ulkopuolella siten, että työvoimaa saataisiin riittämään myös virka-ajan vastaanottoihin. Omien virkalääkäreiden osalta halukkuutta klinisen lisätyön tekemiseen tai työaikajoustoihin ei tällä hetkellä ole.

Hoitajavastaanotot etälääkärikonsultaatiolla

Mikäli lääkäriresurssia ei saada iltaisin paikalle voidaan järjestää iltaisin sairaanhoitajan vastaanottotoimintaa lääkärin puhelinkonsultaatiotuella, joka mahdollistaisi paikan päällä tapahtuvan hoidon tarpeen arvioinnin lisäksi joidenkin asioiden hoitamisen. Samankaltaista toimintaa on järjestetty Kiteen terveysasemalla lauantaisin. Erona Kiteeseen on erityisesti se, että Lieksan järjestely sitoisi hoitajaresurssia kolmeksi illaksi Kiteen yhden päivän sijaan.

Hoidon tarvetta arvioidaan tyypillisesti puhelimitse ja lääkärin hoitoa tarvitsevat potilaat tulee kuitenkin ohjata toiseen yksikköön joko Nurmeksien kiirevastaanotolle tai keskussairaalan yhteispäivystykseen, joten toiminnan tarkoituksenmukaisuus on osin kyseenalaista. Ilta-aikaiseen ja viikonlopun toimintaan ohjautuu myös usein puolikiireellisten ja kiireettömien asioiden hoitoa, joita voitaisiin hoitaa virka-aikana kiirevastaanoton sijaan.

Arki-iltojen toiminnan analyysin perusteella voidaan todeta seuraavaa: Tällä hetkellä Lieksan hoitajailtavastaanotolla käy keskimäärin enimmillään 2-3 potilasta, jotka pystyisivät oireittensa perusteella odottamaan seuraavaan tai jopa myöhempään virka-aikana hoidettavaan arkipäivään. Hoidettavat asiat eivät ole tämän perusteella kiireellisiä. Tämän hetkinen hoitajaresurssi on kaksi sairaanhoitajaa. Puheludatan pohjalta voidaan todeta, että puheluita tulee klo:16-20 välillä tulee 3-5 puhelua arki- iltaa kohden. Tiistai, keskiviikko- ja torstai-illat ovat muita iltoja rauhallisempia. Tämä raportti kattaa vuoden 2022 puhelut 30.9 saakka.

Tämän hetkinen hoitajaresurssi tarve painottuu selkeästi virka-aikaiseen toimintaan ja viikonloppuihin. Viikonloppuun ja virka-aikaiseen toimintaan tarvittaisiin 1 hoitaja lisää nykyiseen resurssiin nähden, jolloin saataisiin hoitajavastaanoille kertynyttä hoitovelkaa purettua virka-aikana, koska arkena hoitajavastaanotot ovat selkeästi kiireisiä ja mm. pitkäaikaispotilaiden potilaiden hoitoonpääsy hoitajien vastaanotolle on haasteellista aikojen ja resurssien riittämättömyyden vuoksi.

Iltavastaanottojen tilapäinen sulkeminen tiistai, keskiviikko ja torstai-illoilta

Ratkaisuvaihtoehto on sulkea väliaikaisesti Lieksan virka-ajan ulkopuolinen kiirevastaanotto arki-iltoina tiistaista torstaille ja ohjata kiireellistä hoitoa tarvitsevat joko Nurmeksien kiirevastaanotolle tai keskussairaalan yhteispäivystykseen, kunnes lääkäriresurssin suhteen tilanne muuttuu. Tämä voidaan hahmottaa asiakaslähtöisenä, tarkoituksenmukaisena ja kustannustehokkaampana toimintatapana, mikä myös ratkaisisi virka-aikaisen ja viikonloppujen hoitajaresurssivajetta.

Tilanteen ratkaisupyrkimykset:

Toimenpiteitä lääkäripalveluiden iltaisten kiirevastaanottojen jatkuvuuden turvaamiseksi tehdään määrätietoisesti koko ajan. Vastaanottopalvelut ja rekrytointiyksikkö käsittelevät viikoittain pääasiallisesti rekrytointiin ja lääkäripalvelun ostohankintoihin liittyviä kysymyksiä sekä tarkentavat operatiivisesti rekrytointisuunnitelmaa samalla myös pidemmällä aikavälillä.

Lieksan osalta tarkoitus on palata entiseen järjestelyyn heti siinä vaiheessa kun saadaan joko omalla tuotannolla tai ostopalveluilla iltakiirevastaanotto tuotettua.

Ratkaisu:

Toiminnallisesti on välttämätöntä keskeyttää iltavastaanotot määräaikaaisesti loppuvuodeksi, ja palauttaa ne mahdollisuuksien mukaan jo keskeytysjaksonkin aikana, mikäli lääkäriresurssi niiden pidon mahdollistaa.

Toisena käytännön vaihtoehtona olisi ollut hoitajavastaanottojen järjestäminen etälääkärin tuella kuten Kiteellä toimitaan nyt. Järjestely hankaloittaisi kuitenkin selkeästi arkityötä vähentäen siitä hoitajaresurssia ja samaan aikaan ilta-aikainen kiirevastaanotto ei toimisi tyydyttävästi lääkäri työn osalta aiempaan käytäntöön verraten.